

Plan wynikowy do historii dla klasy 8 szkoły podstawowej

Temat lekcji	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe	Liczba godzin
ROZDZIAŁ I: II WOJNA ŚWIATOWA					
1. Napaść na Polskę	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niemieckie przygotowania do wojny 2. Polacy w przededniu wojny 3. Wybuch wojny 4. Przebieg walk 5. Napaść sowiecka 6. Zakończenie walk i bilans wojny obronnej 	<p>XXXII.1 XXXII.2 XXXII.3</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna błyskawiczna (Blitzkrieg), bitwa graniczna, „dziwna wojna”, internowanie – zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina, Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego – wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej – wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r. – opisuje przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy – przedstawia przykłady zbrodni wojennych dokonanych przez Niemców i Sowieców w czasie wojny obronnej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, „polskie Termopile”, Korpus Ochrony Pogranicza (KOP), Grupy Specjalne (Einsatzgruppen) – zna daty: prowokacji gliwickiej (31 VIII 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), bitwy nad Bzurą (9–22 IX 1939), ewakuacji władz państwowych i wojskowych z Warszawy (6/7 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacji Warszawy (28 IX 1939), kapitulacji Helu (2 X 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939) – identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga, Franciszka Dąbrowskiego, Józefa Unruga, Tadeusza Kutrzeby – przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski – przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. – porównuje plany Polski i Niemiec przygo- 	1

				<p>towane na wypadek wojny</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow – wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi – wymienia i charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski – ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r. 	
2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna zimowa 2. Atak III Rzeszy na kraje skandynawskie 3. Agresja niemiecka na Europę Zachodnią 4. Klęska Francji 5. Bitwa o Anglię 6. Wojna na Bałkanach 	XXXIII.1	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię, linia Maginota, kolaboracja – zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (IV 1940), ataku III Rzeszy na Francję (V 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940) – identyfikuje postacie: Winstona Churchilla, Charles’a de Gaulle’a – wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r. – wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r. – przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941 – przedstawia najważniejsze działania wojenne w Europie z lat 1939–1941 – opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy, Komitet Wolnej Francji, linia Man-nerheima – zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940), ewakuacji wojsk alianckich z Dunkierki (V–VI 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (IV 1941) – identyfikuje postacie: Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina – przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1941 – omawia sposób przejęcia kontroli nad republikami bałtyckimi przez ZSRS w 1940 r. – opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941 	1

			jej polityczne i militarne znaczenie	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia główne przyczyny pokonania Francji przez armię niemiecką w 1940 r. – ocenia sytuację polityczną i militarną w Europie w 1941 r. 	
TSW – Dlaczego Niemcy nie zdobyli Anglii?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jak pokonać flotę brytyjską? 2. Bitwa o Anglię 3. Pierwsza porażka Hitlera 	XXXIII.1	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: operacja „Lew morski”, Enigma – zna datę: bitwy o Anglię (VII–X 1940) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Winstona Churchilla – wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię – wskazuje wynalazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walce z Niemcami – przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: największego nalotu niemieckiego na Wielką Brytanię (15 IX 1940), nalotu na Coventry (XI 1940) – identyfikuje postacie: Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Zygałskiego – omawia założenia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię – porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich i brytyjskich w czasie bitwy o Anglię – wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski Niemiec w bitwie o Anglię – ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką Brytanię 	1
3. Wojna III Rzeszy z ZSRS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowania do wojny 2. Atak niemiecki na ZSRS 3. Wielka Wojna Ojczyźniana 4. Stosunek ludności ZSRS do okupanta 5. Walki o Leningrad i Stalingrad 	XXXIII.1 XXXIII.3	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan „Barbarossa”, Wielka Wojna Ojczyźniana – zna daty: agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941), bitwy pod Moskwą (XI–XII 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943) – identyfikuje postać Gieorgija Żukowa – wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem – wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: blokada Leningradu, Lend-Lease Act – zna datę blokady Leningradu (1941–1944) – identyfikuje postać Friedricha von Paulusa – przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943 – przedstawia warunki prowadzenia działań wojennych przez Niemcy na terenie ZSRS 	1

			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej – omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej – wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS – charakteryzuje stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców – przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich – wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS – ocenia postawę władz sowieckich w czasie Wielkiej Wojny Ojczyźnianej 	
4. Polityka okupacyjna III Rzeszy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka niemiecka wobec ziem okupowanych 2. Ruch oporu w okupowanej Europie 3. Polityka niemiecka wobec Żydów 4. Holokaust 5. Postawy wobec Holokaustu 	XXXIII.2	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny, pacyfikacja, Generalny Plan Wschodni, gwiazda Dawida, obóz zagłady – zna datę powstania Generalnego Planu Wschodniego (1942) – identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej – przedstawia założenia polityki rasowej hitlerowców oraz metody jej realizacji – wymienia założenia niemieckiego Generalnego Planu Wschód – charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec – wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu – wyjaśnia, jakimi sposobami ludność terenów okupowanych niosła pomoc Żydom 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, Szoah, „Żegota”, szmalcownicy, Babi Jar, Ponary, czetnicy – zna daty: konferencji w Wannsee (I 1942), wybuchu antyniemieckiego powstania w Paryżu (VIII 1942) – identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Josipa Broza-Tity, Oskara Schindlera, Raoula Wallenberga, Henryka Sławika – wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie – porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców – przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów – omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich 	1

			– omawia bilans Holokaustu	agresorów – ocenia postawy wobec Holokaustu	
5. Wojna poza Europą	<ol style="list-style-type: none"> 1. Walki w Afryce Północnej 2. Wojna na Atlantyku 3. Przystąpienie Japonii do wojny 4. Ofensywa japońska w Azji 	<p>XXXIII.1 XXXIII.3</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o Atlantyk, pakt trzech, wilcze stada, konwój, Enigma, lotniskowiec</p> <p>– zna daty: podpisania paktu trzech (IX 1940), ataku Japonii na USA (7 XII 1941), bitwa pod El Alamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942), kapitulacji wojsk włoskich i niemieckich w Afryce (V 1943)</p> <p>– identyfikuje postacie: Franklina Delano Roosevelta, Erwina Rommla</p> <p>– wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway i lokalizuje je na mapie</p> <p>– wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej</p> <p>– ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, pancernik, operacja „Torch”, Afrika Korps</p> <p>– zna daty: ataku Włoch na Egipt (VIII 1940), nalotów na Maltę (1940–1942), lądowania wojsk niemieckich w Afryce (1941), bitwy na Morzu Koralowym (V 1942), walk o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943)</p> <p>– identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Davida Eisenhowera</p> <p>– wskazuje na mapie obszary opanowane przez Japończyków do końca 1942 r.</p> <p>– przedstawia przebieg walk w Afryce</p> <p>– omawia działania wojenne na morzach i oceanach</p> <p>– charakteryzuje ekspansję japońską w Azji</p> <p>– przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagania na Oceanie Atlantyckim</p>	1
6. Droga do zwycięstwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początek Wielkiej Koalicji 2. Bitwa na Łuku Kurskim i jej następstwa 3. Walki na Sycylii i we Włoszech 4. Konferencja w Teheranie 	<p>XXXIII.1 XXXIII.3 XXXIII.4</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Karta atlantycka, Wielka Koalicja, Wielka Trójka, konferencja w Teheranie, operacja „Overlord”</p> <p>– zna daty: podpisania Karty atlantyckiej (VIII 1941 r.), bitwy na Łuku Kurskim (VII 1943), konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), bitwy o Monte Cassino (V 1944),</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Lend-Lease Act, konferencja w Casablance, operacja „Market Garden”, linia Gustawa, operacja „Bagration”</p> <p>– zna daty: konferencji w Casablance (I 1943), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944), zamachu na</p>	1

	5. Otwarcie drugiego frontu w Europie		<p>operacji „Overlord” (VI 1944)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla – wyjaśnia genezę powstania i cele Wielkiej Koalicji – przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie – wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew i operacji militarnych na froncie wschodnim i zachodnim w latach 1943–1944 	<p>A. Hitlera (VII 1944), bitwy pod Falaise (VIII 1944)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Stanisława Maczka, Clausa von Stauffenberga – przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej – przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji w Casablance – charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej – opisuje walki na froncie zachodnim i zachodnim i we Włoszech w latach 1943–1944 – przedstawia przyczyny, okoliczności i skutki zamachu na Hitlera – przedstawia wizję powojennego świata zarysowaną w Karcie atlantyckiej przez przywódców USA i Wielkiej Brytanii 	
7. Koniec II wojny światowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ład jałtański 2. Koniec wojny w Europie 3. Walki na Dalekim Wschodzie 4. Kapitulacja Japonii 	<p>XXXIII.1 XXXIII.3 XXXIII.4</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ład jałtański, operacja berlińska, bezwarunkowa kapitulacja, kamikadze – zna daty: konferencji jałtańskiej (II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945), zrzucenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (6 i 9 VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wał Pomorski, taktyka „żabich skoków” – zna daty: bitwy na Morzu Filipińskim (VI 1944), bitwy o Iwo Jimę (II–III 1945), operacji berlińskiej (IV 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945), – identyfikuje postacie: Douglasa MacArthura – charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II woj- 	1

			<p>la</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji jałtańskiej – przedstawia wielkie operacje strategiczne na froncie wschodnim i zachodnim 	<p>ny światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje działania na froncie wschodnim, zachodnim i na Pacyfiku w latach 1944–1945 – wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiła kapitulacja III Rzeszy i Japonii – omawia metody prowadzenia walki w rejonie Azji i Pacyfiku oraz przedstawia ich skutki – ocenia założenia ładu jałtańskiego – ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii 	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU I					2
ROZDZIAŁ II: POLACY PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ					
1. Dwie okupacje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podział ziem polskich 2. Okupacja niemiecka 3. Terror hitlerowski 4. Okupacja sowiecka 5. Deportacje w głąb ZSRS 	<p>XXXIV.1 XXXIV.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, wysiedlenia, deportacja, sowietyzacja, łapanka, volkslista, akcja AB – zna daty: akcji AB (V–VI 1940), zbrodni katyńskiej (IV–V 1940) – wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką, miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS – charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej – podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego – wyjaśnia, jaki cel zamierzali zrealizować Niemcy, mordując polską inteligencję – omawia okoliczności i przebieg zbrodni ka- 	<p>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: traktat o granicach i przyjaźni, operacja „Tannenberg”, volksdeutsch, gadzinówka, Akcja Specjalna „Kraków”, granatowa policja, Pawiak, paszportyzacja – zna daty: podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939), Akcji Specjalnej „Kraków” (XI 1939), wyborów do zgromadzeń na Kresach (X 1939), paszportyzacji (1940), deportacji Polaków w głąb ZSRS (II, IV i VI 1940 oraz V/VI 1941) – identyfikuje postać Hansa Franka – przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją – przedstawia i porównuje politykę oku- 	1

			tyńskiej	<p>panta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy – przedstawia cele deportacji Polaków w głąb ZSRS – porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec społeczeństwa polskiego 	
2. Władze polskie na uchodźstwie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie polskiego rządu na emigracji 2. Stosunki polsko-sowieckie 3. Armia Polska w ZSRS 4. Sprawa katyńska 5. Śmierć Sikorskiego 	XXXIV.2 XXXV.1	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rząd emigracyjny, układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska, katastrofa gibraltarska – zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski–Majski (VII 1941), katastrofy gibraltarskiej (VII 1943) – identyfikuje postacie: Władysława Sikorskiego, Władysława Raczkiewicza, Władysława Andersa – przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego – omawia postanowienia układu Sikorski–Majski – przedstawia okoliczności formowania się Armii Polskiej w ZSRS – wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem na uchodźstwie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Rada Narodowa RP – zna daty: zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (IV 1943), ewakuacji armii Andersa na Bliski Wschód (VIII 1942) – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Kazimierza Sosnkowskiego – omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej – przedstawia okoliczności podpisania układu Sikorski–Majski – wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie – opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS armii Andersa – omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej – przedstawia tworzące się w ZSRS i w kra- 	1

				ju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych – ocenia znaczenie układu Sikorski–Majski dla sprawy polskiej w czasie II wojny światowej	
3. Polskie Państwo Podziemne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początki działalności konspiracyjnej 2. Powstanie Armii Krajowej 3. Działalność ZWZ-AK 4. Polityczne podziały polskiego podziemia 5. Polskie Państwo Podziemne 	XXIV.4.	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa (AK), Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Delegatura Rządu RP na Kraj, Rada Jedności Narodowej (RJN), Szare Szeregi, mały sabotaż, dywersja – zna daty: powstania Delegatury Rządu RP na Kraj (XII 1940), powstania AK (14 II 1942) – identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego, ps. Grot, Tadeusza Komorowskiego, ps. Bór, Jana Bytnara, ps. Rudy – wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki – przedstawia struktury Polskiego Państwa Podziemnego – wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa – omawia rolę Rady Jedności Narodowej w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), cichociemni, Kedyw, akcja scaleniowa, Polityczny Komitet Porozumiewawczy (PKP), Narodowa Organizacja Wojskowa, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa (AL) – zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939), akcji pod Arsenałem (1943), zamachu na F. Kutscherę (II 1944) – identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego, Michała Tokarzewskiego-Karaszewicza, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Cyryła Ratajskiego, Kazimierza Sosnkowskiego – charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala – omawia strukturę i działalność Szarych Szeregów – omawia proces budowania struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, na czym polegała akcja scaleniowa – wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ-AK 	1

				<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje działalność polskich partii politycznych w okresie okupacji – przedstawia działalność Delegatury Rządu na Kraj – wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją 	
TSW – Zbrojne akcje polskiego ruchu oporu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akcja pod Arsenalem 2. Akcja „Główki” 	XXXIV.4	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem, zamach na F. Kutschere, sabotaż, dywersja, Kedyw – zna daty: akcji pod Arsenalem (III 1943), zamachu na Franza Kutschere (II 1944) – identyfikuje postacie: Jana Bytnara, ps. Rudy, Tadeusza Zawadzkiego, ps. Zośka, Franza Kutschery – przedstawia przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem – przedstawia przyczyny i skutki zamachu na F. Kutschere – przedstawia metody działalności Kedywu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem („Meksyk II”), akcja „Główki” – zna daty: decyzji AK o przejściu od biernego oporu do ograniczonej walki z okupantem (1942) – identyfikuje postacie: Emila Fieldorfa, ps. Nil – omawia przebieg akcji pod Arsenalem oraz zamachu na F. Kutschere – wyjaśnia, jakie represje spotkały Polaków za przeprowadzenie akcji pod Arsenalem – ocenia zaangażowanie młodych ludzi w walce z okupantem 	1
4. Społeczeństwo polskie pod okupacją	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niemiecki terror 2. Postawa Polaków wobec okupacji 3. Zagłada polskich Żydów 4. Powstanie w getcie warszawskim 	<p>XXXIV.1</p> <p>XXXIV.2</p> <p>XXXIV.3</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: łapanka, Holokaust, getto, Generalny Plan Wschód, Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska – zna daty: powstania Generalnego Planu Wschód (1942), wybuchu powstania w getcie warszawskim (19 IV 1943), rzezi wołyń- 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia znaczenie terminów: kontyngent, czarny rynek, Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB), szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne – zna daty: decyzji o przeprowadzeniu Holokaustu (1942), początku wysiedleń na Zamojszczyźnie (XI 1942), tzw. krwawej 	1

	<p>5. Polacy wobec Holokaustu</p> <p>6. Rzeź wołyńska</p>		<p>skiej (1943)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Marka Edelmana, Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ulmów, Witolda Pileckiego – przedstawia założenia Generalnego Planu Wschód – wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego – przedstawia metody eksterminacji narodu żydowskiego – wyjaśnia, w jakim celu okupanci prowadzili walkę z polską kulturą – omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki 	<p>niedzieli (11 VII 1943), zamordowania rodziny Ulmów (24 III 1944)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Władysława Bartoszewskiego, Zofii Kossak-Szczuckiej, Jana Karskiego, Stepana Bandery – charakteryzuje warunki życia w getcie – opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu – opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim – przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego na Kresach Wschodnich – ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów – ocenia postawy Polaków wobec Holokaustu 	
<p>5. Plan „Burza” i powstanie warszawskie</p>	<p>1. Plan „Burza” i jego przebieg</p> <p>2. Przyczyny wybuchu powstania warszawskiego</p> <p>3. Wybuch powstania</p> <p>4. Walki powstańcze</p> <p>5. Upadek i skutki powstania</p>	<p>XXXIV.5</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: godzina „W”, plan „Burza”, zrzuty – zna daty: opracowania planu „Burza” (1943/1944), powstania warszawskiego (1 VIII – 2 X 1944) – identyfikuje postacie: Tadeusza Komorowskiego, ps. Bór, Leopolda Okulickiego – przedstawia założenia planu „Burza” – przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Ostra Brama” – zna daty: operacji „Ostra Brama” (VII 1944), – identyfikuje postacie: Antoniego Chruściela, ps. Monter, Ericha von dem Bacha-Zelewskiego – opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich – przedstawia sytuację w Warszawie w 	<p>1</p>

			<p>– charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego</p>	<p>przededniu powstania i przedstawia jej wpływ na bezpośrednią decyzję wydania rozkazu o jego wybuchu</p> <p>– omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie</p> <p>– omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego</p> <p>– ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną</p> <p>– ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego</p>	
6. Polacy w koalicji anty-hitlerowskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Armia Polska we Francji 2. Polskie Siły Zbrojne w Wielkiej Brytanii 3. Polacy podczas walk w Europie Zachodniej 4. Wojsko Polskie w ZSRS 	<p>XXXV.2</p> <p>XXXV.3</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie</p> <p>– zna daty: walk o Narwik (V 1940), walk o Tobruk (VIII – XII 1941), walk o Monte Cassino (V 1944), bitwy pod Lenino (X 1943)</p> <p>– identyfikuje postać Władysława Andersa</p> <p>– wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku, Monte Cassino, Arnhem)</p> <p>– wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej</p>	<p>– zna daty: powstania armii gen. Z. Berlinga w ZSRS (V 1943), bitwy pod Falaise (VIII 1944), bitwy pod Arnhem (IX 1944)</p> <p>– identyfikuje postacie: Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Szyszko-Bohusza, Zygmunta Berlinga, Karola Świerczewskiego</p> <p>– charakteryzuje proces formowania się polskich oddziałów wojskowych we Francji</p> <p>– opisuje szlak bojowy i sukcesy najśłynniejszych polskich jednostek wojskowych walczących na lądzie, na morzu i w powietrzu na frontach II wojny światowej</p> <p>– ocenia udział Polaków w walkach na frontach II wojny światowej</p>	1
7. Sprawa	1. Polska lubelska	XXXV.3	– wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Par-	– wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa	1

polska pod koniec wojny	<p>2. Jałta a sprawa polska</p> <p>3. Represje wobec Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>4. Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej</p>	XXXVII.1	<p>tia Robotnicza (PPR), Manifest PKWN, Polska lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN), proces szesnastu</p> <p>– zna daty: powstania PPR (1942), konferencji w Teheranie (1943), ogłoszenia Manifestu PKWN (22 VII 1944), konferencji w Jałcie (II 1945), procesu szesnastu (VI 1945), powstania TRJN (VI 1945)</p> <p>– identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego, Bolesława Bieruta</p> <p>– wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Polsce</p> <p>– wymienia postanowienia konferencji w Teheranie i w Jałcie dotyczące Polski</p> <p>– omawia okoliczności i skutki powstania TRJN</p> <p>– przedstawia metody działania polskich komunistów w celu przejęcia władzy w państwie</p>	<p>Rada Narodowa (KRN), Niepodległość („NIE”)</p> <p>– zna daty: powołania KRN (31 XII 1943/1 I 1944), powstania Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej (XII 1944), rozwiązania AK (19 I 1945)</p> <p>– identyfikuje postacie: Edwarda Osóbki-Morawskiego, Augusta Emila Fieldorfa, ps. Nil, Jana Stanisława Jankowskiego, Kazimierza Pużaka, Iwana Sierowa</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób decyzje Wielkiej Trójki w Teheranie łamały postanowienia Karty atlantyckiej</p> <p>– przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów</p> <p>– podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS</p> <p>– opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego</p> <p>– omawia postawy działaczy Polskiego Państwa Podziemnego wobec reżimu komunistycznego</p> <p>– ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej</p>	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU II					2
ROZDZIAŁ III: ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ					
1. Powojenny po-	1. Skutki II wojny światowej	XXXIII.4 XXXVI.1	– wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, Karta Narodów	– wyjaśnia znaczenie terminów: denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, de-	1

dział świata	<ol style="list-style-type: none"> 2. Konferencja w Poczdamie 3. Procesy norymberskie 4. Powstanie ONZ 5. Plan Marshalla 6. Okupacja Niemiec 		<p>Zjednoczonych, układ dwubiegunowy, procesy norymberskie, plan Marshalla (Europejski Plan Odbudowy), Powszechna deklaracja praw człowieka, strefa okupacyjna</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945), I procesu norymberskiego (XI 1945 – X 1946), uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka (1948), – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana – wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni – przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń – wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie – opisuje politykę zwycięskich mocarstw wobec Niemiec – przedstawia cele, strukturę i działalność ONZ 	<p>mokratyzacja, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: ogłoszenia planu Marshalla (VI 1947) – identyfikuje postacie: Clementa Attlee, George’a Marshalla – wskazuje na mapie państwa, które przyjęły pomoc USA w ramach planu Marshalla – przedstawia polityczne skutki II wojny światowej – wyjaśnia, w jaki sposób zrealizowano w Niemczech zasadę czterech D – porównuje politykę państw zachodnich i ZSRS wobec Niemiec pod okupacją – wyjaśnia, dlaczego państwa Europy Wschodniej nie skorzystały z planu Marshalla – wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie – ocenia znaczenie powstania ONZ 	
2. Początek zimnej wojny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ekspansja komunizmu w Europie 2. Doktryna Trumana 3. Kryzys berliński 4. Powstanie NATO 5. Powstanie berlińskie 6. Powstanie dwóch 	<p>XXXVI.2 XXXVI.3 XXXVI.4 XXXVI.7</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: żelazna kurtyna, doktryna Trumana, zimna wojna, mur berliński, blokada Berlina Zachodniego, NATO – zna daty: blokady Berlina Zachodniego (VI 1948–V 1949), proklamowania RFN (IX 1949), powstania NRD (X 1949), powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Bizonia, powstanie berlińskie – zna daty: przemówienia W. Churchilla w Fulton (III 1946), ogłoszenia doktryny Trumana (III 1947), powstania Bizonii (1947), powstania Trizonii (1949), powstania berlińskiego (VI 1953) 	1

	państw niemieckich 7. Budowa muru berlińskiego		<p>NATO (1949), budowy muru berlińskiego (1961)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Harry’ego Trumana, Konrada Adenauera – wskazuje na mapie żelazną kurtynę, terytorium RFN i NRD – wyjaśnia, w jaki sposób doktryna Trumana miała powstrzymać rosnące wpływy komunistów na świecie – wyjaśnia, czym była zimna wojna – przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich – opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego – przedstawia sposób przejmowania władzy przez komunistów w państwach Europy Środkowo-Wschodniej – wskazuje okoliczności powstania NATO 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Waltera Ulbrichta – wskazuje na mapie podział Niemiec na strefy okupacyjne – przedstawia proces powstania dwóch państw niemieckich – wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego – podaje przyczyny wybuchu powstania berlińskiego – omawia różnice między państwami niemieckimi – ocenia politykę ZSRS wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej – ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec 	
TSW – Historia muru berlińskiego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miasto podzielone żelazną kurtyną 2. Ucieczka do lepszego świata 3. Solidarni z berlińczykami 4. Upadek muru 	XXXVI.7	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: mur berliński – zna daty: daty rozpoczęcia budowy muru berlińskiego (VIII 1961), zburzenia muru berlińskiego (XI 1989), zjednoczenia Niemiec (1990) – identyfikuje postać Helmuta Kohla – wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego – omawia okoliczności upadku muru berlińskiego – wyjaśnia, dlaczego ludzie uciekali do Berlina Zachodniego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Checkpoint Charlie – zna daty: śmierci pierwszej ofiary przy próbie przekroczenia muru berlińskiego (VIII 1961), wydarzeń przy Checkpoint Charlie (1961) – identyfikuje postacie: Johna Fitzgeralda Kennedy’ego, Ronalda Reagana – opisuje, jak budowano mur berliński – wyjaśnia, jaką rolę w komunistycznej propagandzie odgrywał mur berliński – wyjaśnia, w jaki sposób międzynarodowa 	1

				opinia publiczna zareagowała na budowę muru berlińskiego – ocenia znaczenie, jakie dla podzielonego Berlina miały wizyty prezydentów USA J.F. Kennedy’ego i R. Reagana	
3. Za żelazną kurtyną	<ol style="list-style-type: none"> 1. ZSRS po II wojnie światowej 2. Kraje demokracji ludowej 3. Odwilż w bloku wschodnim 4. Powstanie węgierskie 5. Polityka odprężenia 	<p>XXXVI.4 XXXVI.5</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kraje demokracji ludowej, odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski, powstanie węgierskie – zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953 r.), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (II 1956), powstania węgierskiego (X 1956) – identyfikuje postać Nikity Chruszczowa – omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej – wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej – omawia przejawy odwilży w ZSRS – przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia – omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego – wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG), żdanowszczyzna, Kominform – zna daty: powstania Kominformu (IX 1947), powstania RWPG (1949), wkroczenia Armii Sowieckiej na Węgry (XI 1956), końca okresu odprężenia między Wschodem a Zachodem (1960) – identyfikuje postacie: Andrieja Żdanowa, Josipa Broza-Tity, Ławrientija Berii, Imre Nagya – charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina – wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do konfliktu między ZSRS a komunistycznymi władzami Jugosławii – charakteryzuje sposób sprawowania władzy i prowadzoną politykę przez N. Chruszczowa – wymienia przejawy odprężenia w relacjach międzynarodowych w latach 1953–1960 – przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r. 	1

<p>4. Daleki Wschód po II wojnie światowej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna domowa w Chinach 2. Polityka wewnętrzna Mao Zedonga 3. Wojna koreańska 4. Klęska Francji w Indochinach 	<p>XXXVI.6 XXXVI.9</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna – zna daty: wojny domowej w Chinach (1946–1949), wojny w Korei (1950–1953), początku Wielkiego Skoku (1958), rewolucji kulturalnej (1966–1968) – identyfikuje postacie: Mao Zedonga, Kim Ir Sena, Ho Szi Minha – wskazuje na mapie Koreę, Wietnam i Chiny – wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu – omawia sposoby realizacji i skutki tzw. Wielkiego Skoku w Chinach – wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach – omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Kuomintang, reedukacja, Czerwona Gwardia (hunwejbini), <i>Czerwona księżeczka</i> – zna daty: powstania Chińskiej Republiki Ludowej (X 1949), proklamowania Republiki Chińskiej (1949), rozejmu w Panmun-dzynie (1953), bitwy pod Dien Bien Phu (1954) – identyfikuje postacie: Czang Kaj-szeka, Douglasa MacArthura – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej – opisuje komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki – opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga – przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei – opisuje proces dekolonizacji Indochin – ocenia następstwa procesu dekolonizacji 	<p>1</p>
<p>5. Rozpad systemu kolonialnego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny rozpadu systemu kolonialnego 2. Powstanie Indii i Pakistanu 3. Konflikt indyjsko-pakistański 4. Upadek kolonializmu w Afryce 	<p>XXXVI.6</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dekolonizacja, Trzeci Świat, metoda tzw. biernego oporu, Rok Afryki – zna datę Roku Afryki (1960) – identyfikuje postać Mahatmy Gandhiego – wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego – przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Indyjski Kongres Narodowy, Liga Muzułmańska, Organizacja Jedności Afrykańskiej (OJA), Ruch Państw Niezaangażowanych, neokolonializm – zna daty: powstania Indii i Pakistanu (1947), konferencji w Bandungu (1955), wojny w Algierii (1954–1962), wojny w 	<p>1</p>

	5. Kraje Trzeciego Świata		<p>imperium kolonialnego w Indiach</p> <p>– charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości</p>	<p>Biafrze (1967)</p> <p>– identyfikuje postać Charles’a de Gaulle’a</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę w procesie dekolonizacji Indii odegrał Indyjski Kongres Narodowy</p> <p>– podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego</p> <p>– charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce w dobie dekolonizacji i po 1960 r.</p> <p>– przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji</p> <p>– ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii</p>	
6. Konflikt na Bliskim Wschodzie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie państwa Izrael 2. Kryzys sueski 3. Wojna sześciodniowa i Jom Kippur 4. Konflikt palestyński pod koniec XX w. 5. Rewolucja islamska w Iranie 6. I wojna w Zatoce Perskiej 	XXXVI.8	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, syjonizm, konflikt żydowsko-palestyński, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP)</p> <p>– zna daty: powstania Izraela (1948), wojny sześciodniowej (1967), wojny Jom Kippur (1973), I wojny w Zatoce Perskiej (1990)</p> <p>– identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata</p> <p>– wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej</p> <p>– przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael</p> <p>– wymienia przyczyny i skutki konfliktów izraelsko-arabskich</p> <p>– omawia charakter konfliktu bliskow-</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: kibuc, szyci, zamach w Monachium, intifada, Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza”</p> <p>– zna daty: wydania deklaracji Balfoura (1917), rezolucji ONZ o podziale Palestyny (1947), wojny o niepodległość Izraela (1948–1949), nacjonalizacji Kanału Sueskiego (1956), wojny izraelsko-egipskiej (X 1956), zamachu w Monachium (1972), porozumienia w Camp David (1978), wybuchu intifady (1987), porozumienia z Oslo (1993)</p> <p>– identyfikuje postacie: Gamala Abdela Nasera, Menachema Begina, Ruhollaha Chomeiniego, Saddama Husajna</p> <p>– omawia proces powstawania państwa</p>	1

			<p>schodniego</p> <p>– omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej</p>	<p>Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie</p> <p>– charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego</p> <p>– ocenia rolę mocarstw światowych w konflikcie bliskowschodnim</p>	
7. Zimna wojna i wyścig zbrojeń	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rywalizacja Wschód–Zachód 2. Kryzys kubański 3. Wojna w Wietnamie 4. Rządy Breżniewa 5. Praska wiosna 	<p>XXXVI.5</p> <p>XXXVI.7</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: wyścig zbrojeń, kryzys kubański, lądowanie w Zatoce Świń, odprężenie, praska wiosna</p> <p>– zna daty: wysłania pierwszego człowieka w kosmos (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (X 1962), wojny w Wietnamie (1957–1975), praskiej wiosny (1968), interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji (20/21 VIII 1968)</p> <p>– identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Fidela Castro, Johna F. Kennedy’ego, Richarda Nixona, Leonida Breżniewa</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego</p> <p>– omawia przyczyny i skutki praskiej wiosny</p> <p>– wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: „gorąca linia” między Moskwą i Waszyngtonem, Vietcong, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Czerwoni Khmerzy</p> <p>– zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1947), przejścia władzy na Kubie przez F. Castro (1959), desantu w Zatoce Świń (1961), lądowania na Księżycu (1969), Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (1973–1975), dyktatury Czerwonych Khmerów (1975–1979)</p> <p>– identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Pol Pota, Jurija Gagarina, Neila Armstronga, Aleksandra Dubčeka</p> <p>– omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w.</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie</p> <p>– przedstawia skutki rządów Czerwonych Khmerów w Kambodży</p> <p>– omawia wpływ ZSRS na świecie i ocenia</p>	1

				ich polityczne konsekwencje	
8. Droga ku wspólnej Europie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Demokracja Zachodniej 2. Upadek europejskich dyktatur 3. Początek integracji europejskiej 4. Od EWG do Unii Europejskiej 	XXXVI.12	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Komisja Europejska, Parlament Europejski, układ z Schengen, traktat z Maastricht, Unia Europejska, euro – zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957), powstania Unii Europejskiej (1993) – identyfikuje postacie: Roberta Schumana, Konrada Adenauera, Alcida De Gasperiego – wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG oraz państwa należące do UE – wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej – podaje przyczyny integracji europejskiej – przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej (OEEC), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), Rada Europejska – zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), powstania Komisji Wspólnot Europejskich (1967), rewolucji goździków (1974), końca dyktatury F. Franco w Hiszpanii (1975), podpisania układu w Schengen (1985), zawarcia traktatu w Maastricht (1992) – identyfikuje postacie: António de Oliveiry Salazara, króla Juana Carlosa – wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej – porównuje sytuację gospodarczą państw Europy Zachodniej i Wschodniej – omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej – ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej 	1
9. Prze-	1. Rewolucja obyczajowa	XXXVI.13	– wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja	– wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja	1

<p>miany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX w.</p>	<p>wa</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Ruchy kontestatorskie 3. Bunt studentcki 4. Ruchy feministyczne 5. Terroryzm polityczny 6. Walka z segregacją rasową 7. Sobór Watykański II 		<p>obyczajowa, ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: obrad Soboru Watykańskiego II (1962–1965), zniesienia segregacji rasowej w USA (1964) – identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI – przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w. – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki – wymienia hasła ruchów kontestatorskich – przedstawia cele buntów studentckich w krajach zachodnich w latach 60. – wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA – wymienia skutki obrad Soboru Watykańskiego II 	<p>seksualna, kontrkultura, Greenpeace, Woodstock, terroryzm polityczny, Frakcja Czerwonej Armii, Czerwone Brygady</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: buntów studentckich we Francji (1968), festiwalu w Woodstock (1969), marszu w Waszyngtonie (1963) – identyfikuje postacie: Adreasa Baadera, Alda Moro – podaje przykłady wybitnych osobowości ruchów kontestatorskich – wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70. – omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich i pacyfistycznych – prezentuje poglądy ruchów feministycznych w XX w. – omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studentckich – opisuje walkę o równouprawnienie – omawia genezę, przejawy i skutki terroryzmu politycznego – ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w. – ocenia znaczenie reform Soboru Watykańskiego II 	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU III					2
ROZDZIAŁ IV: POLSKA PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ					
1. Początki	1. Nowa Polska	XXXIII.5	– wyjaśnia znaczenie terminów: linia Curzo-	– wyjaśnia znaczenie terminów: partie	1

władzy komunistów w Polsce	<ol style="list-style-type: none"> 2. Przesiedlenia ludności 3. Postawy polskiego społeczeństwa 4. Referendum ludowe 5. Sfałszowane wybory 	XXXVII.1	<p>na, Ziemie Odzyskane, repatrianci, akcja „Wisła”, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), referendum ludowe, „cuda nad urną”, demokracja ludowa</p> <p>– zna daty: referendum ludowego (30 VI 1946), pogromu kieleckiego (1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (I 1947), akcji „Wisła”(1947)</p> <p>– identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki, Józefa Cyrankiewicza</p> <p>– wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej, kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich</p> <p>– omawia zmiany terytorium Polski po II wojnie światowej w odniesieniu do granic z 1939 r.</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej</p> <p>– omawia przyczyny i skutki akcji „Wisła”</p> <p>– przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów</p> <p>– opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce</p>	<p>koncesjonowane, Urząd Bezpieczeństwa (UB), Milicja Obywatelska (MO), cenzura prewencyjna</p> <p>– zna daty: polsko-sowieckiego układu granicznego (VIII 1945), uchwalenia „małej konstytucji” (II 1947), uznania nienaruszalności polskiej granicy zachodniej przez NRD (1950) i RFN (1970)</p> <p>– identyfikuje postacie: Karola Świerczewskiego, Augusta Hlonda</p> <p>– charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej</p> <p>– przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego</p> <p>– przedstawia proces odbudowy ośrodków uniwersyteckich w powojennej Polsce</p> <p>– przedstawia różne postawy społeczeństwa polskiego wobec nowej władzy oraz ich uwarunkowania polityczne, społeczne i ekonomiczne</p> <p>– przedstawia stosunek polskich partii politycznych do referendum ludowego</p> <p>– podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS</p> <p>– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu</p>	
TSW – Jak Polacy zajmowali	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przejmowanie kontroli 2. Napływ osadników 	<p>XXXVII.1</p> <p>XXXVIII.1</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, szabrownictwo</p> <p>– zna daty: początku napływu osadników na</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziem Odzyskanych</p> <p>– zna datę utworzenia dywizji rolniczo-</p>	1

Ziemie Odzyskane?	<ol style="list-style-type: none"> 3. Zagospodarowywanie Ziem Odzyskanych 4. <i>Sami swoi</i> 		<p>Ziemie Odzyskane (1945), akcji „Wisła” (1947)</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia proces przejmowania kontroli nad Ziemiami Odzyskanymi przez Polaków – omawia przyczyny napływu osadników na Ziemie Odzyskane – wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych – przedstawia postawy Polaków, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych 	<p>gospodarczej do przejmowania Ziem Odzyskanych (1945)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Augusta Hlonda – wyjaśnia, w jaki sposób propaganda komunistyczna propagowała ideę Ziem Odzyskanych – wyjaśnia, jak władze polskie traktowały Niemców zamieszkujących Ziemie Odzyskane – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w integracji Ziem Odzyskanych z Polską – wymienia przykłady filmowych adaptacji losów Ziem Odzyskanych i ich mieszkańców – ocenia politykę władz komunistycznych wobec Ziem Odzyskanych 	
2. Opór społeczny wobec komunizmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początek terroru 2. Podziemie antykomunistyczne 3. Represje komunistyczne 4. Jak ujawniano kulisy bezpieki? 	XXXVII.2	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: żołnierze niezłomni (wyklęci), podziemie niepodległościowe, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), Radio Wolna Europa – zna daty: powołania WiN (IX 1945), wykonania wyroków śmierci na Witoldzie Pileckim (1948), Danucie Siedzikównie, ps. Inka (1948), i Emilu Fieldorfa, ps. Nil (1953) – identyfikuje postacie: Danuty Siedzikówny, ps. Inka, Witolda Pileckiego, Jana Rodowicza, ps. Anoda, Emila Fieldorfa, ps. Nil, Jana Nowaka-Jeziorańskiego – wyjaśnia, jakie cele przyświecały organiza- 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Narodowe Zjednoczenie Wojskowe, Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), Urząd Bezpieczeństwa (UB) – zna daty: wykonania wyroku śmierci na Zygmuncie Szendzielarzu, ps. Łupaszka (1948), powstania Radia Wolna Europa (1949) i jej rozgłośni polskiej (1951), procesu IV Zarządu Głównego WiN (1950), wykonania wyroków na członków IV Zarządu Głównego WiN (1951), ucieczki Józefa Światły na Zachód (1953), rozbicia ostatniego zgrupowania podziemia antykomu- 	1

			<p>ccjom podziemia niepodległościowego</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia metody działania organizacji podziemia niepodległościowego – wymienia przykłady represji stosowanych wobec antykomunistycznego ruchu oporu 	<p>nistycznego (1963)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Zygmunta Szendzielarza, ps. Łupaszka, Mariana Bernacka, ps. Orlik, Hieronima Dekutowskiego, ps. Zapora, Franciszka Jaskulskiego, ps. Zagóńczyk, Józefa Franczaka, ps. Lalek, Józefa Światły – omawia sposób funkcjonowania komunistycznego aparatu terroru – wyjaśnia, jakie cele chciały osiągnąć władze komunistyczne poprzez stosowanie terroru wobec swoich przeciwników – przedstawia okoliczności, w jakich ujawniono kulisy działalności komunistycznych służb bezpieczeństwa – ocenia postawy działaczy podziemia niepodległościowego i żołnierzy niezłomnych 	
3. Powojenna odbudowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zniszczenia wojenne 2. Zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych 3. Reforma rolna 4. Nacjonalizacja przemysłu i handlu 5. Plan trzyletni 	XXXVIII.1	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu, bitwa o handel, plan trzyletni – zna daty: wydania dekretu o reformie rolnej (IX 1944), ustawy o nacjonalizacji (I 1946), tzw. bitwy o handel (1947), planu trzyletniego (1947–1949) – przedstawia bilans polskich strat wojennych w gospodarce – opisuje zniszczenia wojenne Polski – omawia założenia i skutki realizacji dekretów o reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Ziemi Odzyskanych, UNRRA, Centralny Urząd Planowania – zna daty: powołania Ministerstwa Ziemi Odzyskanych (1945) – przedstawia proces zagospodarowywania Ziemi Odzyskanych – wyjaśnia, jak mieszkańcy traktowali Ziemię Odzyskaną – przedstawia straty dóbr kulturalnych w Polsce – omawia przebieg odbudowy Warszawy – określa społeczne i polityczne konse- 	1

			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polegała bitwa o handel i jakie były jej skutki – podaje założenia planu trzyletniego i efekt jego realizacji 	<ul style="list-style-type: none"> kwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu – ocenia skutki społeczne reform gospodarczych i gospodarki planowej 	
4. Polska w czasach stalinizmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie PZPR 2. Przemiany gospodarczo-społeczne 3. Próba kolektywizacji 4. Stalinizm w Polsce 5. Socrealizm 6. Konstytucja stalinowska 1952 roku 7. Walka z Kościołem katolickim 	<p>XXXVIII.1 XXXVIII.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), system monopartyjny, Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL), system centralnego sterowania, plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm – zna daty: powstania PZPR (XII 1948), przyjęcia Konstytucji PRL (22 VII 1952), planu sześcioletniego (1950–1955) – identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Bolesława Bieruta, Stefana Wyszyńskiego – podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim – przytacza przykłady terroru w czasach stalinowskich – omawia przyczyny i skutki kolektywizacji w Polsce – podaje założenia planu sześcioletniego – wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne, „wyścig pracy”, Państwowe Gospodarstwa Rolne, kułak, Związek Młodzieży Polskiej (ZMP) – zna daty: podpisania porozumienia między rządem a Episkopatem (1950), internowania kard. S. Wyszyńskiego (1953–1956) – identyfikuje postacie: Jakuba Bermana, Hilarego Minca, Konstantego Rokossowskiego, Czesława Kaczmarska – przedstawia okoliczności powstania PZPR – przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego – wymienia przykłady świadczące o stalinizacji Polski – omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu – wyjaśnia, dlaczego w Wojsku Polskim nadal występowały silne wpływy sowieckie – przedstawia założenia konstytucji PRL z 1952 r. – opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła – ocenia metody sprawowania władzy w Polsce na początku lat 50. 	1

				– ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu	
5. Polski Październik	<ol style="list-style-type: none"> 1. PRL po śmierci Stalina 2. Spory wewnętrzne w PZPR 3. Poznański Czerwiec 4. Początki rządów Gomułki 	XXXVIII.3	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: poznański Czerwiec, „polska droga do socjalizmu”, Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa</p> <p>– zna daty: wydarzeń poznańskich (28–30 VI 1956), polskiego Października (X 1956), wyboru W. Gomułki na I sekretarza KC PZPR (X 1956)</p> <p>– identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Józefa Cyrankiewicza</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki oraz opisuje przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.</p> <p>– prezentuje okoliczności dojścia Władysława Gomułki do władzy</p> <p>– omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce</p> <p>– charakteryzuje zakończenia okresu odwilży w Polsce w kontekście ograniczenia wolności słowa</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: puławianie, natolińczycy, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (MSW), „Po Prostu”</p> <p>– zna daty: śmierci J. Stalina (1953), obrad VIII Plenum KC PZPR (X 1956), końca odwilży w Polsce (1957)</p> <p>– identyfikuje postacie: Adama Ważyka, Romana Strzałkowskiego, Edwarda Ochaba</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób <i>Poemat dla dorosłych</i> i publikacje w „Po Prostu” odzwierciedlały nastroje niezadowolenia społecznego w latach 50. XX w.</p> <p>– prezentuje poglądy natolińczyków i puławian</p> <p>– wyjaśnia okoliczności zwołania VIII Plenum KC PZPR</p> <p>– omawia proces odwilży po dojściu W. Gomułki do władzy</p> <p>– ocenia postawy Józefa Cyrankiewicza i Władysława Gomułki wobec wydarzeń poznańskich</p>	1
6. PRL w latach 1956–1970	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mała stabilizacja 2. Spór z Kościołem 3. Początek opozycji 4. Marzec 1968 r. 5. Grudzień 1970 r. 	<p>XXXIX.1</p> <p>XXXIX.2</p> <p>XXXIX.3</p> <p>XXXIX.4</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: mała stabilizacja, obchody Tysiąclecia Chrztu Polski, Marzec '68, Grudzień '70</p> <p>– zna daty: obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966), wydarzeń marcowych (III 1968), układu PRL–RFN (XII 1970), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (14–21 XII 1970)</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: polska szkoła filmowa, „Polityka”, peregrynacja, rewizjoniści, dogmatycy, <i>List 34</i>, „komandosi”, Zmotoryzowane Odwody Milicji Obywatelskiej (ZOMO)</p> <p>– zna daty: listu Episkopatu polskiego do Episkopatu niemieckiego (1965), opubliko-</p>	1

			<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Willy’ego Brandta, Stefana Wyszyńskiego, Edwarda Gierka – charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL – przedstawia przebieg obchodów milenijnych – wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z Marca 1968 r. i Grudnia 1970 r. – przedstawia przebieg wydarzeń z Marca 1968 r. i Grudnia 1970 r. 	<p>wania <i>Listu 34</i> (1964), zdjęcia <i>Dziadów</i> z afisza w Teatrze Narodowym (I 1968), ogłoszenia podwyżek cen żywności (12 XII 1970)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Antoniego Słonimskiego, Andrzeja Wajdy, Jacka Kuronia, Karola Modzelewskiego, Adama Michnika, Henryka Szlajfera, Zbigniewa Cybulskiego, Tadeusza Różewicza, Andrzeja Munka, Wojciecha Jerzego Hasa – omawia stosunek władz PRL do inteligencji – charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim – wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemickiej w Polsce w 1968 r. – opisuje narodziny i działalność opozycji – ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r. – ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL 	
7. Polska w latach 70. XX wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Druga Polska” Edwarda Gierka 2. Rozwój na kredyt 3. Niepowodzenia gospodarcze 4. „Propaganda sukcesu” 5. Nowelizacja konstytu- 	<p>XXXIX.2 XXXIX.3</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „druga Polska”, „propaganda sukcesu” – identyfikuje postać Edwarda Gierka – wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka – omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa – przedstawia zmiany w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju – zna datę nowelizacji Konstytucji PRL (1976) – identyfikuje postacie: Piotra Jaroszewicza, Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego – wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza 	1

	cji		<p>Polaków za czasów rządów E. Gierka</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka</p>	<p>E. Gierka zakończyła się niepowodzeniem</p> <p>– przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r.</p> <p>– przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków</p> <p>– ocenia okres rządów Edwarda Gierka</p>	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU IV					2
ROZDZIAŁ V: UPADEK KOMUNIZMU					
1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce	<p>1. Czerwiec 1976 roku</p> <p>2. Powstanie opozycji</p> <p>3. Rozwój opozycji</p> <p>4. Papież w Polsce</p>	<p>XXXIX.4</p> <p>XXXIX.5</p> <p>XXXIX.6</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Czerwiec '76, spekulacja, Komitet Obrony Robotników (KOR), Wolne Związki Zawodowe (WZZ), tajny współpracownik (TW)</p> <p>– zna daty: wydarzeń czerwcowych (VI 1976), powstania KOR (IX 1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978), I pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (VI 1979)</p> <p>– identyfikuje postacie: Edwarda Gierka, Jana Pawła II, Jacka Kuronia, Adama Michnika</p> <p>– opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r.</p> <p>– przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce</p> <p>– określa cele i opisuje działalność KOR-u</p> <p>– wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ciche podwyżki, Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO), drugi obieg, Konfederacja Polski Niepodległej (KPN), Ruch Młodej Polski (RMP)</p> <p>– zna daty: powstania ROPCiO (1977), założenia WZZ (1978), utworzenia KPN (1979)</p> <p>– identyfikuje postacie: Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego, Anny Walentynowicz, Stanisława Barańczaka, Antoniego Macierewicza, Stanisława Pyjasa, Andrzeja Gwiazdy, Krzysztofa Wyszowskiego, Bogdana Borusewicza</p> <p>– charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne</p>	1

2. Powstanie „Solidarności”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strajki sierpniowe 2. Utworzenie NSZZ „Solidarność” 3. I Zjazd NSZZ „Solidarność” 4. Na drodze do konfrontacji 	<p>XXXIX.7 XXXIX.8</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, strajk solidarnościowy, 21 postulatów, wydarzenia sierpniowe, porozumienia sierpniowe, NSZZ „Solidarność”</p> <p>– zna datę strajków sierpniowych (VIII 1980), porozumień sierpniowych (31 VIII 1980), powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980)</p> <p>– identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz, Stanisława Kani, Wojciecha Jaruzelskiego, Andrzeja Gwiazdy, Ryszarda Kuklińskiego</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.</p> <p>– omawia przebieg wydarzeń sierpniowych</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności”, kryzys bydgoski</p> <p>– zna daty: przejęcia władzy przez W. Jaruzelskiego (1981), kryzysu bydgoskiego (III 1981), zamachu na Jana Pawła II (V 1981), I zjazdu NSZZ „Solidarność” (IX–X 1981) porozumień szczecińskich (VIII 1980), porozumień jastrzębskich (IX 1980)</p> <p>– identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza, Mieczysława Jagielskiego, Jimmy’ego Cartera</p> <p>– omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarności”</p> <p>– przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r.</p>	1
3. Stan wojenny i schyłek PRL	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie stanu wojennego 2. Świat wobec sytuacji w Polsce 3. Reakcja społeczeństwa 4. Opozycja antykomunistyczna poza „Solidarnością” 5. Ostatnie lata PRL 	<p>XL.1 XL.2</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), ZOMO, internowanie</p> <p>– zna daty: wprowadzenia stanu wojennego (12/13 XII 1981), pacyfikacji kopalni „Wujek” (16 XII 1981), przyznania Pokojowej Nagrody Nobla L. Wałęsie (1983)</p> <p>– identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy, Jerzego Popiełuszki</p> <p>– przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce</p> <p>– charakteryzuje przebieg stanu wojennego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Tymczasowa Komisja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ)</p> <p>– zna daty: zawieszenia stanu wojennego (XII 1982), powstania OPZZ (1984), zniesienia stanu wojennego (22 VII 1983), zamordowania G. Przemyka (1983), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984)</p> <p>– identyfikuje postacie: Grzegorza Przemyka, Zbigniewa Bujaka, Władysława Frasyniuka, Bogdana Lisa, Kor-</p>	1

			<p>w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce 	<p>nela Morawieckiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego – omawia okoliczności zniesienia stanu wojennego w Polsce – charakteryzuje opozycję antykomunistyczną w Polsce w latach 80. XX w. – charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego – ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego 	
TSW – Jak Pomarańczowa Alternatywa walczyła z komunizmem?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początki Pomarańczowej Alternatywy 2. Po co robić happenin-gi? 3. We Wrocławiu 4. Działalność po Okrągłym Stole 	XL.2	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Pomarańczowa Alternatywa – zna daty: szczyt aktywności ulicznej Pomarańczowej Alternatywy (1988), końca działalności Pomarańczowej Alternatywy (1990) – identyfikuje postać Waldemara Fydrycha – wyjaśnia, jakie idee przyświecały Pomarańczowej Alternatywie – wymienia przykłady akcji Pomarańczowej Alternatywy 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Krzysztofa Skiby – zna daty: pierwszych akcji ulicznych Pomarańczowej Alternatywy (1981) – przedstawia okoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy – przedstawia stosunek Polaków do akcji podejmowanych przez działaczy Pomarańczowej Alternatywy – wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej Alternatywy – omawia działalność Pomarańczowej Alternatywy po Okrągłym Stole – ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowanie postaw antykomunistycznych i obalenie komunizmu 	1
4. Rozpad bloku wschodniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kryzys ZSRS i zmiana sytuacji międzynarodowej 2. Próby reform w ZSRS 	<p>XXXVI.10</p> <p>XXXVI.11</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pierestrojka</i>, <i>głasnost</i>, <i>uskorzenie</i>, Jesień Ludów, aksamitna rewolucja, Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: mudzahe-dini, dżihad, efekt domina, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), komitety helsińskie, Karta 77, „im- 	1

	<p>3. Jesień Ludów 4. Rozpad ZSRS</p>		<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: obalenia komunizmu w europejskich państwach bloku wschodniego (1989–1990), rozpadu ZSRS (1990), zjednoczenia Niemiec (1990) – identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa, Václava Havla – przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w. – wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne – przedstawia rolę Michaiła Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego – wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS 	<p>perium zła”, pucz Janajewa</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejęcia władzy przez M. Gorbaczowa (1985), katastrofy w Czarnobylu (1986), ogłoszenia niepodległości przez Litwę (1990), puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991), rozwiązania ZSRS (XII 1991) – identyfikuje postacie: Borysa Jelcyna, Nicolae Ceaușescu, Giennadija Janajewa – charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie – wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego – wyjaśnia znaczenie katastrofy w Czarnobylu dla Europy i ZSRS – ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej 	
<p>5. Początek III Rzeczypospolitej</p>	<p>1. Geneza Okrągłego Stołu 2. Okrągły Stół 3. Wybory czerwcowe</p>	<p>XL.3 XLI.1</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe, Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy, hiperinflacja 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Ochrony Państwa (UOP), weryfikacja, „gruba linia”/„gruba kreska” – zna daty: debaty Miodowicz–Wałęsa (XI 	<p>1</p>

	4. Budowa III Rzeczypospolitej		<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989), powołania rządu T. Mazowieckiego (12 IX 1989) – identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego, Tadeusza Mazowieckiego, Bronisława Geremka – podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu – prezentuje następstwa wyborów czerwcowych – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce 	<p>1988), ponownego zalegalizowania NSZZ „Solidarności” (IV 1989), wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989), przyjęcia nazwy Rzeczpospolita Polska (29 XII 1989)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Alfreda Miodowicza, Mieczysława Rakowskiego, Leszka Balcerowicza, Krzysztofa Skubiszewskiego, Jarosława Kaczyńskiego – omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu – przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce 	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU V					2
ROZDZIAŁ VI: POLSKA I ŚWIAT W NOWEJ EPOCE					
1. Europa po rozpadzie ZSRS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Europa na przełomie XX i XIX wieku 2. Rosja w nowej rzeczywistości 3. Wojna w Czeczenii 4. Wojna w Jugosławii 	<p>XXXVI.10 XXXVI.11</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) – zna datę: powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (1991), wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO (1999), pomarańczowej rewolucji (2004), rozpadu Jugosławii (1991–1992) – identyfikuje postacie: Billa Clintona, Borysa Jelcyna, Władimira Putina – wyjaśnia okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO – charakteryzuje rządy W. Putina w Rosji – wymienia problemy, z jakimi spotkały się 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Euromajdan, rewolucja róż, oligarchowie – zna daty: wojny w Jugosławii (1991–1995), I wojny czeczeńskiej (1994–1996), ludobójstwa w Srebrenicy (1995), porozumienia w Dayton (XI 1995), II wojny czeczeńskiej (1999–2009), rewolucji róż (2004), wojny o Osetię Południową (2008), Euromajdanu (2013/2014) – identyfikuje postacie: Aleksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczenki, Micheila Saakaszwilogo, Dżochara Dudajewa, Ramzana Kadyrowa 	1

			<p>podczas transformacji ustrojowej kraje post-sowieckie</p> <p>– prezentuje skutki rozpadu Jugosławii</p>	<p>– omawia proces demokratyzacji Ukrainy i Gruzji</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki wojen w byłej Jugosławii i Czeczenii</p> <p>– charakteryzuje sytuację polityczną na Kaukazie i w Naddniestrzu</p> <p>– ocenia rolę W. Putina w przywróceniu Rosji roli mocarstwa</p>	
TSW – Terroryzm w walce o niepodległość	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pierwsze zamachy 2. Śmierć w teatrze 3. Atak na szkołę 	XXXVI.10	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: terroryzm</p> <p>– zna datę zamachu na szkołę w Biesłanie (2004)</p> <p>– wyjaśnia przyczyny narodzin terroryzmu czeczeńskiego</p> <p>– wymienia przykłady zamachów terrorystycznych organizowanych przez bojowników czeczeńskich</p> <p>– omawia skutki społeczne i polityczne zamachów bojowników czeczeńskich</p>	<p>– zna daty: pierwszego ataku terrorystycznego w Rosji przeprowadzonego przez bojowników czeczeńskich (1995), zamachu w teatrze na Dubrowce (2002)</p> <p>– identyfikuje postać Szamila Basajewa</p> <p>– omawia przebieg i skutki zamachu na szpital w Budionnowsku</p> <p>– opisuje przebieg zamachu na teatr na Dubrowce</p> <p>– przedstawia przyczyny, przebieg i skutki zamachu na szkołę w Biesłanie</p> <p>– opisuje działania władz rosyjskich skierowane przeciwko terrorystom czeczeńskim</p> <p>– ocenia postawy bojowników czeczeńskich i postawę władz rosyjskich wobec problemu czeczeńskiego</p>	1
2. Konflikty na świecie po 1989 roku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daleki Wschód 2. Kraje afrykańskie 3. Współczesne konflikty na świecie 4. Konflikt palestyńsko-izraelski 	<p>XXXVI.8</p> <p>XXXVI.9</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: polityka neokolonializmu, apartheid, Autonomia Palestyńska, Al-Kaida</p> <p>– zna daty: ataku na World Trade Center (11 IX 2001), inwazji USA na Irak (2003)</p> <p>– identyfikuje postacie: George’a W. Busha,</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: masakra na placu Tian’anmen, talibowie, tzw. Państwo Islamskie</p> <p>– zna daty: porozumienia izraelsko-palestyńskiego w Oslo (1993), ludobójstwa w Rwandzie (1994), masakry na placu</p>	1

	5. Wojna z terroryzmem		<p>Osamy bin Ladena, Saddama Husajna</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega polityka neokolonializmu i jakie niesie za sobą skutki – przedstawia przyczyny dominacji USA we współczesnym świecie – omawia zjawisko terroryzmu islamskiego – wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001 r. 	<p>Tian’anmen (VI 1989), wybuchu wojny w Syrii (2011), aneksji Krymu (2014), wybuchu wojny domowej w Jemenie (2015)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Nelsona Mandeli, Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa, Baszara al-Asada – przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii w drugiej połowie XX w. – wyjaśnia, dlaczego manifestacja chińskich studentów w 1989 r. zakończyła się niepowodzeniem – wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce – ocenia problem terroryzmu – przedstawia przyczyny i charakter wojny w Iraku – ocenia wpływ USA na sytuację polityczną współczesnego świata 	
3. Polska w latach 90. XX w.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reformy gospodarcze 2. Koszty społeczne transformacji ustrojowej 3. Rozpad obozu solidarnościowego 4. Sytuacja wewnętrzna Polski 5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej 	<p>XLI.1 XLI.2 XLI.3</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja, bezrobocie, pluralizm polityczny – zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (27 X 1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), uchwalenia Konstytucji RP (2 IV 1997), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005) – identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Leszka Balcerowicza, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: popiwek, „wojna na górze” – zna daty: noweli grudniowej (XII 1989), rozwiązania PZPR (I 1990), początku „wojny na górze” (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), reformy administracyjnej (1997) – identyfikuje postacie: Jana Krzysztofa Bieleckiego, Jarosława Kaczyńskiego, Ryszarda Kaczorowskiego, – omawia koszty społeczne reform gospodarczych 	1

			<p>Jacka Kuronia, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza – wymienia reformy przeprowadzone pod koniec lat 90. XX w. – wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej – omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski – przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej – wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego – ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r. 	
4. Polska w NATO i EU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka zagraniczna 2. Polska droga do UE 3. Polskie społeczeństwo wobec Unii 4. Polska w strukturach NATO 5. Polska w wojnie z terroryzmem 	<p>XLII.1 XLII.2 XLII.3</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, referendum akcesyjne, Unia Europejska – zna daty: przyjęcia Polski do NATO (12 III 1999), referendum akcesyjnego (VI 2003), wejścia Polski do UE (1 V 2004) – identyfikuje postacie: Aleksandra Kwaśniewskiego, Billa Clintona, Borysa Jelcyna – przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE – wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE – przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE – omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO – wymienia korzyści, jakie przyniosła Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, program „Partnerstwo dla Pokoju”, Środkowoeuropejskie Porozumienie o Wolnym Handlu (CEFTA), grupa luksemburska – zna daty: podpisania Układu europejskiego (XII 1991), powstania Trójkąta Weimarskiego (1991), wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), podpisania protokołu akcesyjnego Polski do Paktu Północnoatlantyckiego (1997), podpisania Traktatu nicejskiego (2000), udziału wojsk polskich w wojnie w Afganistanie (2002) i Iraku (2003) – identyfikuje postacie: Włodzimierza Cimoszewicza, Bronisława Geremka – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO 	1

				<ul style="list-style-type: none"> – opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem – ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE 	
5. Świat w erze globalizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Globalizacja 2. Rewolucja informacyjna 3. Kultura masowa 4. Globalna wioska czy globalne miasto? 5. Współczesne migracje 	XXXVI.13	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: internet, telefonia komórkowa, globalizacja, amerykanizacja, kultura masowa – wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia niesie za sobą globalizacja – omawia zalety i wady wprowadzenia nowych środków komunikacji – opisuje przejawy globalizacji we współczesnym świecie – wskazuje cechy współczesnej kultury masowej – opisuje zjawisko amerykanizacji – przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata – wyjaśnia, na czym polega zjawisko przeludnienia 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: antyglobaliści, bogata Północ, biedne Południe, „globalna wioska”, Dolina Krzemowa – wymienia poglądy przeciwników globalizacji – przedstawia skutki rozwoju turystyki – omawia przyczyny, kierunki i skutki ruchów migracyjnych we współczesnym świecie – omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka, wynikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych – ocenia skutki zjawiska amerykanizacji kultury na świecie 	1
6. Wyzwania współczesnego świata	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy demograficzne 2. Nierówności społeczne 3. Przystępczość zorganizowana 4. Zagrożenie terrorystyczne 5. Zagrożenia ekologiczne 	XXXVI.13	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: bogata Północ, ubogie Południe, przeludnienie – wymienia problemy demograficzne współczesnego świata – wskazuje rejony świata, w których występują największe nierówności społeczne – wymienia najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata – prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Czarna Afryka, Europol, efekt cieplarniany, arabska wiosna, tzw. Państwo Islamskie, protokół z Kioto – zna daty: wejścia w życie protokołu z Kioto (2005), arabskiej wiosny (2010–2013) – określa przyczyny i skutki narastania nierówności społecznych we współczesnym świecie – wyjaśnia, jakie zagrożenia niesie za sobą 	1

				przestępczość zorganizowana – przedstawia działania współczesnego świata na rzecz poprawy stanu ekologicznego naszej planety – przedstawia przyczyny i skutki przemian w świecie arabskim w latach 2010–2013 – wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie – przedstawia działania podejmowane w celu niwelowania problemów demograficznych, społecznych i ekologicznych we współczesnym świecie	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VI					2

Roczny plan pracy opracowała Katarzyna Panimasz.